

Sygn. akt I CZ 103/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. F. S.A. w W.

przeciwko K. U.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 stycznia 2014 r.,

zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 29 maja 2013 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 maja 2013 r. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił skargę kasacyjną pozwanego K. U. od wyroku tego Sądu z dnia 13 grudnia 2012 r. jako nieopłaconą. Wyjaśnił, że odpis postanowienia oddalającego wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych został doręczony pełnomocnikowi pozwanego w dniu 9 maja 2013 r., opłata jednak nie została wniesiona.

Pozwany w zażaleniu na to postanowienie wniósł na podstawie art. 380 k.p.c. o rozpoznanie postanowienia odmawiającego pozwanemu zwolnienia od kosztów postępowania kasacyjnego i wcześniejszego zarządzenia z dnia 27 marca 2013 r. zobowiązującego go do uzupełnienia danych złożonego oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania. Zdaniem skarżącego na skutek nieuzasadnionej odmowy zwolnienia go od opłaty od skargi kasacyjnej skarga ta została odrzucona z naruszeniem art. 398⁶ § 2 k.p.c. We wnioskach pozwany domagał się uchylenie postanowienia o odrzuceniu skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na podstawie art. 380 k.p.c., znajdującego odpowiednie zastosowanie w postępowaniu kasacyjnym zgodnie z art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c., postanowienie sądu oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych może podlegać kontroli w ramach rozpoznawania zażalenia na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną. Badanie zasadności odmowy zwolnienia od kosztów obejmuje wszystkie aspekty przeprowadzonego postępowania, a więc także kompletność informacji podlegających ocenie i ewentualną potrzebę ich uzupełnienia. W rozpatrywanej sprawie nie ma jednak podstaw, aby zakwestionować postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 26 kwietnia 2013 r. oddalającego wniosek strony pozwanej o zwolnienie od opłaty od skargi kasacyjnej. Zgodnie z art. 102 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 ze zm., dalej „u.k.s.c.”) o zwolnienie od kosztów sądowych może się ubiegać osoba

fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Oświadczenie musi podawać szczegółowe informacje o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, a braki w tym zakresie podlegają uzupełnieniu w trybie przewidzianym w art. 130 k.p.c. Ponadto sąd upoważniony jest do przeprowadzenia dochodzenia na podstawie art. 109 § 1 u.k.s.c. także wówczas, jeżeli dane zawarte w oświadczeniu wzbudzą jego wątpliwości. Tak postąpił Sąd Apelacyjny w rozpatrywanym wypadku i jego działanie było uzasadnione zważywszy na sprzeczność pomiędzy utrzymywaniem znacznych rozmiarów prowadzonej przez pozwanego działalności produkcyjnej (pozwany zatrudnia 40 osób) i wysokim standardem zaspokajania potrzeb rodziny (zagraniczne studia córki) w zestawieniu z wykazywanymi stratami. Wyniki przeprowadzonego dochodzenia, mimo nieprzedstawienia całości żądanych informacji, potwierdziły, że stan majątkowy pozwanego, mimo wykazywanych strat, pozwala mu ponieść opłatę od skargi kasacyjnej bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i rodziny, ponieważ dysponuje on znacznym majątkiem obrotowym i trwałym.

W tej sytuacji usprawiedliwiona była ocena Sądu Apelacyjnego, że pozwany nie wykazał istnienia podstaw do zwolnienia go od kosztów sądowych.

Nieuiszczenie przez pozwanego opłaty od skargi kasacyjnej słusznie więc uznane zostało przez Sąd Apelacyjny za uzasadnioną przyczynę odrzucenia skargi kasacyjnej. Zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej okazało się pozbawione uzasadnionych podstaw i podlegało oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ i 394¹ § 3 k.p.c.